

lysningskontorer varierer markant. Lang sagsbehandlingstid ved nogle byretter betyder, at ejendomshandler og låneomlægninger forsinkes, hvilket kan påføre parterne yderligere udgifter til kurssikring, mellemfinansiering mv. Ved at samle tinglysningen hos én myndighed vil man kunne udnytte personalekapaciteten bedre, så ventetiden for anmeldere af dokumenter kan reduceres mest muligt.

Hertil kommer, at centraliseringen af tinglysningen vil indebære yderligere fordele i forbindelse med den forventede indførelse af digital (papirløs) tinglysning i løbet af de nærmeste år.

Personalebehovet vil i et digitalt tinglysningssystem, der forventes at give mulighed for en betydelig grad af automatisering af den tinglysningsmæssige prøvelse (kontrol) af dokumenterne, være væsentligt mindre end i det nuværende papirbaserede tinglysningssystem. Navnlig i de mere omfattende eller juridisk komplicerede sager vil der dog skulle være en manuel juridisk prøvelse. Det vil være væsentligt, at personalet ved tinglysningsmyndigheden er specialiseret, og opbygningen af disse kompetencer ville ikke i samme omfang kunne ske ved lokale eller regionale enheder, der efter en digitalisering kun ville beskæftige få medarbejdere.

Endelig taler muligheden for yderligere rationaliseringer og videreudvikling af edb-systemerne også for en centralisering af tinglysningen.

På denne baggrund er Justitsministeriet enig med Tinglysningsudvalget i, at tinglysningen fremover bør varetages af én myndighed i domstolsregi, der er fælles for hele landet.

Justitsministeriet kan endvidere tilslutte sig Tinglysningsudvalgets forslag om, at tinglysningsopgaven fremover organiseres i en »*Offentlig-Privat Samarbejdsmodel*«, hvor tinglysningen bevares som en myndighedsfunktion, mens en række driftsopgaver mv. så vidt muligt overlades til private, bl.a. i relation til fortsat udvikling, drift og vedligeholdelse af it-systemerne. Tinglysningspersonalets funktion begrænses således til kernen af myndighedsudøvelsen.

På denne baggrund og ud fra hensynet til at kunne tilrettelægge den mest hensigtsmæssige administration, foreslås det at oprette en særlig tinglysningsret ved domstolene, der fremover skal varetage tinglysningen for hele landet. Det foreslås i overensstemmelse med Tinglysningsudvalgets forslag, at chefen for Tinglysningsretten skal være dommer, og at Tinglysningsrettens afgørelser kan kæres til landsretten. Tinglysningsretten skal efter forslaget overtage opgaverne både vedrørende tinglysning af rettigheder over fast ejendom, der i dag sker ved de enkelte byretter, og

vedrørende tinglysning af rettigheder over biler, andelsboliger og personers formue, der i dag varetages for hele landet ved retten i Århus.

Som der nærmere er redegjort for i pkt. 11.1 nedenfor, foreslås det, at tinglysningsopgaverne efter Domstolsstyrelsens nærmere bestemmelse vil kunne overføres gradvis til Tinglysningsretten i sammenhæng med den forventede overgang til fuldt digitaliseret tinglysning, som Justitsministeriet vil fremsætte lovforslag om i 2006.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3 (forslag til retsplejelovens § 18), og bemærkningerne hertil.

11. Gennemførelsen af domstolsreformen

11.1. Indledning

Det foreslås, at de nye regler om retskredsinddelingen og om etablering af Tinglysningsretten træder i kraft den 1. januar 2007 samtidig med kommunalreformen og samtidig med den foreslåede politireform. Hermed vil de nye retskredsgrænser fra starten blive tilpasset de nye kommunegrænser og de foreslåede nye politikredse.

Det foreslås, at den del af domstolsreformen, der vedrører domstolenes saglige kompetence og rettens sammensætning i den enkelte sag, skal finde anvendelse på civile sager, der anlægges i første instans efter den 1. januar 2007, og på straffesager, hvor der rejses tiltale i første instans efter den 1. januar 2007. Sager, der verserer ved lovens ikrafttræden, færdigbehandles således som udgangspunkt efter de hidtil gældende regler.

Der foreslås dog efter drøftelse med Domstolsstyrelsen en overgangsordning, der giver mulighed for, at civile retssager i første instans, der er anlagt ved landsretten efter den 1. juli 2006, og som ved lovens ikrafttræden den 1. januar 2007 verserer ved landsretten, skal kunne henvises til fortsat behandling ved byretten, hvis sagen må antages at kunne afgøres væsentligt hurtigere ved byretten. Det foreslås samtidig, at sager, der henvises til byretten efter denne bestemmelse, skal behandles efter de nye regler om byrettens sammensætning mv., herunder med mulighed for medvirken af flere juridiske dommere.

Endvidere foreslås det, at de foreslåede nye regler om behandlingen af civile sager i første instans skal kunne anvendes i sager, der verserer den 1. januar 2007. Det foreslås dog, at reglerne om sagsforberedelsen kun skal finde anvendelse i sager, der anlægges efter den 1. januar 2007, eller som henvises til byretten i medfør af den foreslåede overgangsordning om hen-